

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1122

17 Ιουνίου 2008

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Δ6/Β/14826

Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την εξοικονόμηση ενέργειας στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1) Το π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» (ΦΕΚ Α' 98).

2) Το π.δ. 206/2007 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ Α' 232).

3) Το π.δ. 381/1989 «Οργανισμός του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας» (ΦΕΚ Α' 168) όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το π.δ. 191/1996 (ΦΕΚ Α' 154) σε συνδυασμό με το π.δ. 27/1996 «Συγχώνευση των Υπουργείων Τουρισμού, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, και Εμπορίου στο Υπουργείο Ανάπτυξης» (ΦΕΚ Α' 19) και το π.δ. 122/2004 «Ανασύσταση του Υπουργείου Τουρισμού» (ΦΕΚ Α' 85).

4) Τον ν. 40/1975 «Περί λήψεως μέτρων εξοικονομώσεως ενέργειας», όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 10 του ν. 2412/1996 «Μεταφορά αρμοδιοτήτων από το Υπουργικό Συμβούλιο σε άλλα κυβερνητικά όργανα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 123).

5) Το άρθρο 2 παρ. 2 και παρ. 3 του ν. 3310/2005 «Μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας και την αποτροπή καταστρατηγήσεων κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων» (ΦΕΚ Α' 30).

6) Την Οδηγία 2006/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2006 για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες και για την κατάργηση της Οδηγίας 93/76/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

7) Την Οδηγία 2005/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Ιουλίου 2005 για την θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα προϊόντα που καταναλώνουν ενέργεια και για τροποποίηση της Οδηγίας 92/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των Οδηγιών 96/57/ΕΚ και 2005/55/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

8) Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 106/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Ιανουαρίου 2008 σχετικά με το κοινοτικό πρόγραμμα επισήμανσης της ενεργειακής απόδοσης του εξοπλισμού γραφείου (L 39/13.2.2008).

9) Το ν. 3661/2008 «Μέτρα για τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης των κτιρίων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 89).

10) Τις διατάξεις του ν. 2773/1999 «Απελευθέρωση της αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας - Ρύθμιση θεμάτων ενεργειακής πολιτικής και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 288), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του ν. 2837/2000 «Ρύθμιση θεμάτων ανταγωνισμού, Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, τουρισμού και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 178), τις διατάξεις του ν. 2941/2001 «Απλοποίηση διαδικασιών ίδρυσης εταιρειών αδειοδότησης Ανανεώσιμων πηγών Ενέργειας, ρύθμιση θεμάτων της Α.Ε. "Ελληνικά Ναυπηγεία" και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 201), τις διατάξεις ν. 2992/2002 «Μέτρα για την ενίσχυση της κεφαλαιαγοράς και της ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 94), τις διατάξεις του ν. 3175/2003 «Αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού, τηλεθέρμανση και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 207) και τις διατάξεις του ν. 3426/2005 «Επιτάχυνση της διαδικασίας για την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας» (ΦΕΚ Α' 309).

11) Την υπ' αριθμ. Δ5-ΗΛ/Β/οικ.8311/9.5.2005 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης (ΦΕΚ Β' 655), με την οποία εγκρίθηκε ο Κώδικας Διαχείρισης Συστήματος και Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας.

12) Τις κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης υπ' αριθμ. Δ6/Β/13897/15.9.1999 «Ένδειξη της κατανάλωσης ενέργειας για τους οικιακούς λαμπτήρες, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 98/11/ΕΚ της 27ης Ιανουαρίου 1998 και σε εφαρμογή του π.δ. 180/1994» (ΦΕΚ Β' 1792) και υπ' αριθμ. Δ6/Β/17682/16.10.2001 «Απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για τα στραγγαλιστικά πηνία που προορίζονται για λαμπτήρες φθορισμού, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2000/55/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Σεπτεμβρίου 2000» (ΦΕΚ Β' 1407).

13) Την κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και

Δημοσίων Έργων υπ' αριθμ. Δ6/Β/οικ.11038/27.7.1999 «Διαδικασίες, απαιτήσεις και κατευθύνσεις για τη διεξαγωγή ενεργειακών επιθεωρήσεων» (ΦΕΚ Β'1526).

14) Το π.δ. 60/2007 «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ «περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών», όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2005/51/ΕΚ της Επιτροπής και την Οδηγία 2005/75/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Νοεμβρίου 2005» και ιδίως το άρθρο 53 παράγραφοι 3(β) και 6 αυτού, καθώς και το π.δ. 59/2007 «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/17/ΕΚ «περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε» και ιδίως το άρθρο 26 παράγραφοι 3(β) και 6 αυτού, που επιτρέπουν την εισαγωγή περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών και οικολογικών σημάτων μεταξύ των τεχνικών προδιαγραφών.

15) Το ν. 2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 247).

16) Το ν. 2286/1995 «Προμήθειες του δημόσιου τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ Α' 19).

17) Το π.δ. 118/2007 «Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου» (ΦΕΚ 150 Α').

18) Την Απόφαση 2006/1005/ΕΚ του Συμβουλίου για τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με το συντονισμό προγραμμάτων επισήμανσης της ενεργειακής απόδοσης για το γραφειακό εξοπλισμό (L 381/28.12.2006).

19) Την ανάγκη βελτίωσης της ευστάθειας, αξιοπιστίας και επάρκειας του συστήματος παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας με τη λήψη μέτρων ορθολογικής χρήσης και εξοικονόμησης ενέργειας για τα κτίρια του δημοσίου και του ευρύτερου δημοσίου τομέα.

20) Την ανάγκη επικαιροποίησης του υφιστάμενου κανονιστικού πλαισίου και την συνολική και ενιαία ρύθμιση του θέματος της εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια του δημοσίου και ευρύτερου δημοσίου τομέα, αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

Σύνδεση με το δίκτυο φυσικού αερίου

Για τα κτίρια του δημόσιου και του ευρύτερου δημοσίου τομέα (ιδιόκτητα ή μισθωμένα), όπου υπάρχει διαθεσιμότητα δικτύου, υποβάλλεται μέχρι την 31.12.2008 αίτηση παροχής φυσικού αερίου στις κατά τόπους Εταιρείες Παροχής Αερίου (ΕΠΑ), για την υποκατάσταση της χρήσης του πετρελαίου θέρμανσης. Η υποχρέωση αυτή ισχύει και για κάθε μελλοντική επέκταση του υφιστάμενου δικτύου φυσικού αερίου.

Άρθρο 2

Μείωση αέργου ισχύος ηλεκτρικών καταναλώσεων

Σε όλα τα κτίρια του δημοσίου και ευρύτερου δημοσίου τομέα (ιδιόκτητα ή μισθωμένα), εγκαθίσταται μέχρι

την 31.12.2008 κατάλληλος εξοπλισμός αντιστάθμισης της αέργου ισχύος των ηλεκτρικών τους καταναλώσεων, για την αύξηση του συντελεστή ισχύος τους (συνφ) σε επίπεδο κατ' ελάχιστον 0,95.

Άρθρο 3

Προληπτική συντήρηση κλιματιστικών εγκαταστάσεων

1. Στις κλιματιστικές εγκαταστάσεις των κτιρίων του δημοσίου και του ευρύτερου δημοσίου τομέα (ιδιόκτητων ή μισθωμένων), διενεργείται προληπτική συντήρηση τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος. Ο ειδικός πίνακας ελέγχου, όπως εμφανίζεται στο Παράρτημα ΙΙΙ, συμπληρώνεται, υπογράφεται και σφραγίζεται, δηλώνοντας την πραγματοποιηθείσα ετήσια συντήρηση και τοποθετείται υποχρεωτικά σε ευδιάκριτη θέση του κτιρίου.

Εξαιρητικά για το τρέχον έτος 2008, η προληπτική συντήρηση πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τις 10.7.2008.

2. Ως κλιματιστικές εγκαταστάσεις νοούνται: α. οι κλιματιστικές μονάδες γραφείου (τοιχίου ή διαιρούμενες), β. οι ημικεντρικές κλιματιστικές μονάδες, διαιρούμενου τύπου ή και αυτοτελείς (μονομπλόκ), αερόψυκτες ή υδρόψυκτες και γ. οι κεντρικές κλιματιστικές μονάδες με ψύκτη νερού και κλασικό λέβητα ή με αντλίες θερμότητας ή με σύστημα μεταβαλλόμενου όγκου ψυκτικού ρευστού.

3. Η προληπτική συντήρηση διενεργείται από τους έχοντες το προς τούτο δικαίωμα και πραγματοποιείται υποχρεωτικά στα στοιχεία της εγκατάστασης που βρίσκονται τόσο στους εσωτερικούς όσο και στους εξωτερικούς χώρους των κτιρίων, όπως ενδεικτικά ο καθαρισμός του συμπυκνωτή, εξατμιστή, ανεμιστήρων ή φίλτρων και ο έλεγχος διαρροών του ψυκτικού κυκλώματος και η αποκατάσταση τυχόν βλάβης. Σε κάθε περίπτωση λαμβάνονται υπόψη οι οδηγίες των κατασκευαστών των κλιματιστικών μονάδων.

Άρθρο 4

Εσωτερικό περιβάλλον

1. Για την εσωτερική θερμοκρασία σε κάθε κλιματιζόμενο χώρο, τηρούνται υποχρεωτικά οι προδιαγραφές του προτύπου CEN Standard prEN15251, το οποίο καθορίζει την επιθυμητή και επιτρεπτή θερμοκρασία τόσο σε κλιματιζόμενα όσο και σε μη κλιματιζόμενα κτίρια, όπως αυτά ταξινομούνται στο Παράρτημα ΙΙ.

2. Με βάση την ταξινόμηση του Παραρτήματος ΙΙ, τα υφιστάμενα κτίρια του δημοσίου και του ευρύτερου δημοσίου τομέα, ανήκουν στην κατηγορία ΙΙΙ του Παραρτήματος αυτού. Η θερμοκρασία που θα πρέπει να τηρείται στους χώρους δίδεται στο Παράρτημα ΙΙΑ. Η εσωτερική θερμοκρασία των κτιρίων γραφείων του δημοσίου και του ευρύτερου δημοσίου τομέα, κατά την θερινή περίοδο τηρείται στους 27 °C και κατά την χειμερινή στους 19 °C.

3. Για την ρύθμιση της ποσότητας του φρέσκου αέρα αερισμού σε κλιματιζόμενα κτίρια, τηρούνται υποχρεωτικά οι προδιαγραφές του προτύπου CEN Standard prEN15251, το οποίο καθορίζει την ποσότητα αερισμού ώστε να εξασφαλίζεται η βέλτιστη θερμική άνεση και η επιθυμητή ποιότητα εσωτερικού αέρα

Σύμφωνα με το πρότυπο αυτό η ποσότητα του νωπού αέρα σε ένα κτίριο υπολογίζεται ως το άθροισμα:

$$q_{tot} = n \cdot q_p + A \cdot q_B$$

Όπου n είναι ο αριθμός ατόμων ανά χώρο, όπου q_p η ποσότητα αερισμού που αντιστοιχεί ανά άτομο και που για τα κτίρια του δημόσιου πρέπει να λαμβάνεται ίσος με 7 lt/sec/άτομο, όπου A η επιφάνεια του χώρου σε τετραγωνικά μέτρα, και όπου q_B ο ρυθμός αερισμού που σχετίζεται με τις εκπομπές του κτιρίου, όπως αναλυτικά καθορίζεται από το Παράρτημα ΙΙΒ.

Για τα κτίρια του δημοσίου και του ευρύτερου δημοσίου τομέα, συνιστάται η τιμή των 0.4 lt/sec/μ².

Άρθρο 5

Αντικατάσταση λαμπτήρων φωτισμού

1. Μέχρι την 31.5.2009 αντικαθίστανται, στα κτίρια του δημοσίου και ευρύτερου δημοσίου τομέα (ιδιόκτητα ή μισθωμένα), όλα τα φωτιστικά σώματα που αποτελούνται από λαμπτήρες πυρακτώσεως ή φθορισμού κλάσης ενεργειακής απόδοσης κατώτερης της Β', κατά το παράρτημα ΙV της υπ' αριθμ. Δ6/Β/13897/15.09.1999 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β' 1792), με λαμπτήρες φθορισμού κλάσης ενεργειακής απόδοσης Α' ή Β', εφοδιασμένους με ενσωματωμένο ή εξωτερικό στραγαλιστικό πηνίο, τύπου ηλεκτρονικού ή ηλεκτρονικού με ρύθμιση και εναλλακτικά μαγνητικού τύπου υψηλής απόδοσης, αποκλειόμενης της χρήσης μαγνητικών πηνίων υψηλών απωλειών και τύπου standard, με εφαρμογή, κατά τα λοιπά, της κοινής υπουργικής απόφασης Δ6/Β/17682/16.10.2001 (ΦΕΚ Β' 1407), λαμβάνοντας υπόψη τις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

2. Τα υφιστάμενα φωτιστικά σώματα χαμηλής ενεργειακής απόδοσης χρησιμοποιούνται μόνο μέχρι εξαπλήσεως των αποθεμάτων που υπάρχουν κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας. Τα φωτιστικά σώματα κάθε νέας εφεξής προμήθειας πρέπει να διαθέτουν τα τεχνικά ενεργειακά χαρακτηριστικά και να συμμορφώνονται με τις ενεργειακές απαιτήσεις της προηγούμενης παραγράφου.

3. Η ρύθμιση των επιπέδων του φωτισμού σε κάθε χώρο των κτιρίων της ανωτέρω παραγράφου, θα γίνεται σύμφωνα με τα επίπεδα φωτεινότητας που τίθενται από το πρότυπο CEN Standard EN12464-1, το οποίο καθορίζει τα επίπεδα φωτισμού ανάλογα με το είδος του χώρου και τις εργασίες που γίνονται σε αυτό, όπως αυτά ταξινομούνται στο παράρτημα Ι. Στην περίπτωση όπου τα επίπεδα φωτισμού, χωρίς την παρουσία ηλιακού φωτός, διαφέρουν κατά 150 τουλάχιστον lux από τα οριζόμενα επίπεδα, τοποθετούνται ή αφαιρούνται οι κατάλληλες φωτιστικές διατάξεις σε κάθε χώρο.

Άρθρο 6

Εγκατάσταση διατάξεων αυτοματισμού

1. Για την περαιτέρω εξοικονόμηση ενέργειας εγκαθίστανται κατάλληλες διατάξεις αυτοματισμού, κατά περίπτωση, στους διαδρόμους ορόφων, κοινόχρηστους χώρους, κ.λπ., για τον έλεγχο της σβέσης ή/και μείωσης της φωτεινότητας των συστημάτων φωτισμού.

2. Τυχόν μείωση του συντελεστή ισχύος (συνφ), μετά τις παρεμβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 και στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, αντιμετωπίζεται σε κεντρικό επίπεδο ανά κτίριο, όπως ορίζεται στο άρθρο 2.

Άρθρο 7

Ενεργειακή Σήμανση

Από την έναρξη ισχύος της παρούσας, οι συσκευές που θα προμηθεύεται το Δημόσιο και οι φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα πρέπει να φέρουν ενεργειακή σήμανση και πιστοποιημένη ένδειξη ενεργειακής απόδοσης, προκειμένου να εξασφαλίζεται η εξοικονόμηση ενέργειας κατά τη λειτουργία τους.

Ειδικότερα, τα μεν κλιματιστικά, ψυγεία, ψυγείοκαταψύκτες και κουζίνες θα φέρουν κατ'ελάχιστον Ενεργειακή Σήμανση «Α», οι δε οθόνες υπολογιστή, φορητοί υπολογιστές, εκτυπωτές και μηχανές φαξ είτε θα φέρουν την πιστοποιημένη ένδειξη ενεργειακής απόδοσης «EnergyStar» είτε θα πληρούν προδιαγραφές ενεργειακής απόδοσης που θα είναι τουλάχιστον εξίσου αυστηρές με τις κοινές προδιαγραφές του «EnergyStar», όπως αυτές ορίζονται στο παράρτημα Γ της συμφωνίας μεταξύ της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με το συντονισμό προγραμμάτων επίσημησης της ενεργειακής απόδοσης για το γραφειακό εξοπλισμό (L 381/28.12.2006).

Άρθρο 8

Πρόσθετα μέτρα για την εξοικονόμηση ενέργειας

Σε κτίρια που μισθώνονται από το Δημόσιο ή από φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, για τη στέγαση των υπηρεσιών τους, σε περίπτωση μη συναίνεσης του κυρίου του κτιρίου για την εφαρμογή συνολικών παρεμβάσεων για την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς επίσης και αν δεν προκύπτουν ως άμεσης ανάγκης από την έκθεση της ενεργειακής καταγραφής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10 της παρούσας, απαιτείται τουλάχιστον η εφαρμογή απλών τεχνικών και συστημάτων για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και εξοικονόμηση ενέργειας του κτιρίου, όπως ενδεικτικά:

α. Επίχρισμα της ταράτσας κάθε κτιρίου με ψυχρές βαφές μεγάλης ανακλαστικότητας στην ηλιακή ακτινοβολία. Σε όλα τα κτίρια που διαθέτουν ελεύθερη οροφή, στην οποία δεν υπάρχει επικάλυψη από ανακλαστικό υλικό, λαμβάνεται πρόνοια ώστε να χρωματιστεί με ανακλαστική βαφή, κατά προτίμηση λευκού χρώματος, που να παρουσιάζει συνολικό συντελεστή ανακλαστικότητας στην ηλιακή ακτινοβολία τουλάχιστον με 0.87 και συντελεστή εκπομπής τουλάχιστον 0.8. Είναι δυνατό να χρησιμοποιούνται βαφές άλλου χρώματος, υπό την προϋπόθεση ότι ο ολικός συντελεστής ανακλαστικότητας είναι μεγαλύτερος του 0.7 και ο συντελεστής εκπομπής μεγαλύτερος ή ίσος του 0.8.

β. Όπου απαιτείται, οι εξωτερικοί χρωματισμοί των κατακόρυφων τμημάτων των κτιρίων πραγματοποιούνται με χρήση ψυχρών έγχρωμων ή λευκών βαφών. Οι έγχρωμες βαφές πρέπει να παρουσιάζουν ανακλαστικότητα χαμηλότερη ή ίση της ανακλαστικότητας του δώματος και πρέπει να φέρουν την ένδειξη «ψυχρές βαφές». Παράλληλα πρέπει να παρουσιάζουν συντελεστή εκπομπής τουλάχιστον ίσο, ή μεγαλύτερο, από 0.8. Οι βαφές πρέπει να είναι πιστοποιημένες ως προς τα οπτικά τους χαρακτηριστικά από εγκεκριμένα εργαστήρια.

γ. Τοποθέτηση ανεμιστήρων οροφής για τον περιορισμό της χρήσης των κλιματιστικών.

δ. Χρήση του νυχτερινού αερισμού των κτιρίων, όπου αυτό είναι δυνατό.

ε. Σκίαση του κτιρίου προς βελτίωση της ενεργειακής του συμπεριφοράς, εφόσον αυτό δεν μειώνει σε μη ανεκτό επίπεδο τον φυσικό φωτισμό των εσωτερικών χώρων.

στ. Σκίαση των κλιματιστικών μονάδων που βρίσκονται σε εξωτερικούς χώρους, διασφαλίζοντας τον επαρκή αερισμό τους.

ζ. Φύτευση δωματίων, αν και εφόσον είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό.

η. Ελεύθερη ψύξη (Free Cooling) κατά τις ενδιάμεσες περιόδους θέρμανσης/ψύξης.

θ. Διατάξεις ανάκτησης θερμότητας από τα καυσαέρια λεβήτων.

ι. Διατάξεις ανάκτησης θερμότητας από απορριπτόμενη θερμότητα του συμπυκνωτή του ψύκτη, σε περίπτωση χρήση αερόψυκτης μονάδας.

κ. Διατάξεις ανάκτησης θερμότητας από τον απορριπτόμενο αέρα των κλιματιζόμενων χώρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 9

Ορισμός ενεργειακού υπευθύνου

Για τα κτίρια που χρησιμοποιούνται από το δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, ορίζεται τουλάχιστον ένας ενεργειακός υπεύθυνος. Ο ενεργειακός υπεύθυνος μπορεί να είναι αρμόδιος για ένα ή περισσότερα του ενός κτίρια κάθε φορέα, ανάλογα με τις λειτουργικές ανάγκες, το συνολικό υπαλληλικό δυναμικό, την ωφέλιμη επιφάνεια και όγκο των κτιρίων του φορέα. Ο ενεργειακός υπεύθυνος δύναται να είναι μηχανικός κατηγορίας ΠΕ, σχετικής με το αντικείμενο ειδικότητας, ή κατηγορίας ΤΕ εφόσον δεν υπάρχει αντίστοιχος της κατηγορίας ΠΕ και ορίζεται από το Γενικό Γραμματέα του αρμόδιου Υπουργείου ή Περιφέρειας ή το όργανο διοίκησης του οικείου Φορέα.

Άρθρο 10

Αρμοδιότητες ενεργειακού υπευθύνου

Οι αρμοδιότητες του ενεργειακού υπευθύνου είναι, ενδεικτικά, οι κατωτέρω:

α. Η συλλογή στοιχείων για την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος (καταγραφή τιμολογίων ηλεκτρικής ενέργειας σε kWh και ΕΥΡΩ) και την κατανάλωση πετρελαίου, φυσικού αερίου ή άλλου καυσίμου (καταγραφή τιμολογίων σε lt ή tn, m³ και ΕΥΡΩ), αρχής γενομένης από την 1.1.2006.

β. Η υποχρεωτική τήρηση αρχείου ή βάσης δεδομένων για τις ενεργειακές καταναλώσεις του κτιρίου ή των κτιρίων του φορέα.

γ. Η σύνταξη ετήσιας συνοπτικής έκθεσης ενεργειακής καταγραφής και ελέγχου σύμφωνα με τις διαδικασίες, απαιτήσεις και κατευθύνσεις για τη διεξαγωγή ενεργειακών επιθεωρήσεων που απαιτεί η κοινή υπουργική απόφαση Δ6/Β/οικ.11038/1999 (ΦΕΚ 1526 Β'), η οποία ενδεικτικά περιλαμβάνει:

γα. Την καταγραφή των ενεργειακών στοιχείων σε σχέση με τη χρήση του κτιρίου ή κτιρίων (χρήση, λειτουργία εγκαταστάσεων και συσκευών, επισήμανση προβλημάτων συντήρησης κ.ά.), την συσχέτιση των ενεργειακών καταναλώσεων με τα προβλήματα λειτουργίας

κτιρίου ή κτιρίων και την συμπλήρωση σχετικού ερωτηματολογίου συνοπτικής ενεργειακής επιθεώρησης, σύμφωνα με το Παράρτημα της κοινής υπουργικής απόφασης Δ6/Β/οικ.11038/1999 (ΦΕΚ 1526 Β').

γβ. Το χρονικό και οικονομικό προγραμματισμό των αναγκαίων παρεμβάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και εξοικονόμησης ενέργειας, καθώς και προτάσεις για την εξασφάλιση των σχετικών πόρων.

Η ετήσια έκθεση θα υποβάλλεται προς αξιολόγηση στην Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας του Υπουργείου Ανάπτυξης έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους και θα αφορά το αμέσως προηγούμενο έτος.

δ. Ο έλεγχος της ορθής λειτουργίας των κεντρικών εγκαταστάσεων θέρμανσης - ψύξης και η ευθύνη διενέργειας της περιοδικής συντήρησης των λεβήτων-καυστήρων και μονάδων κλιματισμού.

ε. Η παρακολούθηση έργων συντήρησης ή επισκευών για την εξοικονόμηση ενέργειας.

Άρθρο 11 Ευθύνη Εφαρμογής

1. Η αρμοδιότητα του συντονισμού της υλοποίησης των μέτρων της παρούσας απόφασης, καθώς και της εισήγησης νέων μέτρων προς τους αρμόδιους Υπουργούς, ανήκει στους Γενικούς Γραμματείς των Υπουργείων Εσωτερικών και Ανάπτυξης, οι οποίοι επικουρούνται στο έργο τους από το Συμβούλιο Εθνικής Ενεργειακής Στρατηγικής (Σ.Ε.Ε.Σ).

2. Η παρακολούθηση της εφαρμογής των μέτρων της παρούσας απόφασης σε κάθε κτίριο του δημοσίου και του ευρύτερου δημοσίου τομέα, ασκείται από το Γενικό Γραμματέα εκάστου Υπουργείου, στο οποίο υπάγεται ή από το οποίο εποπτεύεται ο οικείος φορέας, ο οποίος οφείλει να ενημερώνει τους Γενικούς Γραμματείς των Υπουργείων Εσωτερικών και Ανάπτυξης, εγγράφως και σε τακτά χρονικά διαστήματα, για την υλοποίηση της παρούσας απόφασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 12

1. Το Δημόσιο και οι φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα και να προμηθεύονται με τον κατάλληλο τεχνικό εξοπλισμό, ο οποίος πρέπει να συνάδει με τις προδιαγραφές και τα πρότυπα που εξειδικεύονται ανωτέρω εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται εξοικονόμηση ενέργειας.

2. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας, οι προμήθειες που δεν συμφωνούν με τις προδιαγραφές και τα πρότυπα που εξειδικεύονται ανωτέρω, δεν θεωρούνται δημόσια δαπάνη, δεν εκκαθαρίζονται και δεν ενταλματοποιούνται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου.

Άρθρο 13 Δαπάνες

Οι δαπάνες για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης βαρύνουν, κατά περίπτωση, τους προϋπολογισμούς των Υπουργείων ή των οικείων φορέων.

Άρθρο 14
Παραρτήματα

Ενσωματώνονται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας τα Παραρτήματα I έως III που ακολουθούν.

Άρθρο 15
Τελικές διατάξεις

1. Με την έναρξη ισχύος της παρούσας, καταργούνται οι κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης: α. Δ5/ΗΛ/Β/Φ1.α/9021/17.5.2005 «Λήψη μέτρων μείωσης αέργου ισχύος ηλεκτρικών καταναλώσεων κτιρίων του Δημόσιου Τομέα» (ΦΕΚ Β' 689), β. Δ5/ΗΛ/ Β/16954/13.9.2005 «Σύνδεση με φυσικό αέριο των κτιρίων του Δημόσιου Τομέα» (ΦΕΚ Β' 1343), γ. Α'7625/378/27.4.2007 «Διενέργεια προληπτικής συντήρησης στις κλιματιστικές εγκαταστάσεις των Δημοσίων κτιρίων, των Οργανισμών του Δημοσίου, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ ΑΕ στα πλαίσια μέτρων εξοικονόμησης ηλεκτρικής ενέργειας» (ΦΕΚ Β' 651) και δ. Δ-5ΗΛ/Β/οικ.20168/9.10.2006 «Αντικατάσταση λαμπτήρων φωτισμού στα κτίρια του Δημοσίου Τομέα» (ΦΕΚ Β' 1554).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Επίπεδα φωτισμού χώρων κτιρίου σύμφωνα με το πρότυπο EN 12464-1

Τύπος κτιρίου	Χώρος	Επίπεδο έντασης φωτισμού Em σε Lx
Κτίρια γραφείων	Απλά γραφεία	500
	Ανοιχτοί χώροι γραφείων	500
	Αίθουσες Συνεδριάσεων	500
Εκπαιδευτήρια	Αίθουσες	300
	Αίθουσες εκπαίδευσης ενηλίκων	500
Νοσοκομεία	Αμφιθέατρα	500
	Γενικός Φωτισμός θαλάμου	100
	Θάλαμος Εξετάσεων	300
	Θάλαμος Εξετάσεων και Θεραπείας	1000
	Ξενοδοχεία και Εστιατόρια	Εστιατόρια, τραπεζαρίες
Αθλητικές Εγκαταστάσεις	Αθλητικές αίθουσες	300
Αποθήκες και χώροι λανιεμπορίου	Χώρος πωλήσεων	300
	Ταμεία	500
Κοινόχρηστοι χώροι	κλιμακοστάσιο	150
	διάδρομοι	100

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Ταξινόμηση κτιρίων γραφείων κατά το πρότυπο CEN Standard prEN15251

Κατηγορία	Βαθμίδες
I	Υψηλή Βαθμίδα προτείνεται για χώρους που διαμένουν ευαίσθητα και ευπαθή άτομα με ειδικές απαιτήσεις όπως ασθενείς, άτομα με ειδικές ανάγκες, μικρά παιδιά και άτομα της τρίτης ηλικίας
II	Κανονική Βαθμίδα προτείνεται σε νέα και ανακαινιζόμενα κτίρια
III	Μέση - Αποδεκτή Βαθμίδα προτείνεται για υπάρχοντα κτίρια
IV	Βαθμίδες εκτός των κριτηρίων των παραπάνω κατηγοριών. Η κατηγορία αυτή θα μπορούσε να γίνει αποδεκτή για περιορισμένη χρονική περίοδο στη διάρκεια του έτους

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΑ
Εσωτερική θερμοκρασία των κτιρίων γραφείων

Κατηγορία		Χειμερινή Θερμοκρασία °C	Καλοκαιρινή Θερμοκρασία °C
Απλό μονόχωρο γραφείο Καθιστική Εργασία 1,2met	I	21,0	25,0
	II	20,0	26,0
	III	19,0	27,0
Γραφείο ανοιχτής διάταξης (open plan offices) Καθιστική Εργασία 1,2met	I	21,0	25,0
	II	20,0	26,0
	III	19,0	27,0
Αίθουσα Συνεδριάσεων Καθιστική Εργασία 1,2met	I	21,0	25,0
	II	20,0	26,0
	III	19,0	27,0
Αμφιθέατρο Καθιστική Εργασία 1,2met	I	21,0	25,0
	II	20,0	26,0
	III	19,0	27,0

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΒ
Ρυθμός αερισμού

Κατηγορία	Ρυθμός αερισμού Κτιρίου Καλός lt/s,m ²	Ρυθμός αερισμού Κτιρίου Μέσος lt/s,m ²	Ρυθμός αερισμού Κτιρίου Κακός lt/s,m ²
I	0,5	1,0	2,0
II	0,35	0,7	1,4
III	0,3	0,4	0,8

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Φύλλο συντήρησης και ρύθμισης του συστήματος κλιματισμού

Α. Γενικά στοιχεία

1. Οδός/ Αριθμός/

Πόλη.....

2. Είδος/ χρήση

κτιρίου.....

3. Ονοματεπώνυμο υπεύθυνου/

τηλέφωνο.....

Β. Στοιχεία κλιματιστικού συστήματος

1. Αριθμός/ τύπος* εξωτερικών μονάδων	Αντλία θερμότητας αέρα - νερού	☐
	Αντλία θερμότητας νερού - νερού	☐
	Ψύκτης απορρόφησης	☐
	VRF	☐
	Αυτόνομα διαιρούμενα συστήματα	☐
2. Αριθμός εσωτερικών μονάδων	.....	
3. Συνολική εγκατεστημένη ψυκτική/ ηλεκτρική ισχύς	Εξωτερικών μονάδων	...../..... kW
	Εσωτερικών μονάδων	...../..... kW
4. Λειτουργία	1. Ψύξη	☐
	2. Ψύξη/ θέρμανση	☐
5. Ψυκτικό μέσο	1. Νερό	☐
	2. Άλλο	☐
6. Κατασκευαστής/ μοντέλο/ σειριακός αριθμός	...../.....	
* Ο τύπος των εξωτερικών μονάδων σημειώνεται με «X»		

Γ. Εργασίες ανά εξωτερική μονάδα

α/ α	Είδος εργασίας	**
1.	Καθαρισμός εναλλακτών	
2.	Έλεγχος ψυκτικού μέσου (πληρότητα, διαρροές, λίπανση, κ.λπ.)	
3.	Έλεγχος ηλεκτρικών δικτύων	
4.	Ρυθμίσεις αποδοτικότητας	
5.	Λίπανση ρουλεμάν	
6.	Έλεγχος αντλιών	
7.	Λειτουργία επεξεργαστή ελέγχου μονάδας	
8.	Άλλες εργασίες	
** Οι εργασίες που έγιναν σημειώνονται με «X»		

Δ. Εργασίες ανά εσωτερική μονάδα

α/α	Είδος εργασίας	**
1.	Καθαρισμός φίλτρων	
2.	Έλεγχος μάντων	
3.	Καθαρισμός εναλλακτών	
4.	Έλεγχος δικτύου (μονώσεις, διαρροές, κλπ)	
5.	Άλλες εργασίες	
** Οι εργασίες που έγιναν σημειώνονται με «X»		

Ε. Μετρήσεις/ υπολογισμοίΕξωτερική μονάδα:

- Μέτρηση θερμοκρασιών..... °C
- Μέτρηση πιέσεων..... Pa
- Ηλεκτρική κατανάλωση δικτύων.....Amp
- Άλλα στοιχεία.....

Εσωτερική μονάδα:

- Ηλεκτρική κατανάλωση κινητήρων.....Amp
- Άλλα στοιχεία.....

ΣΤ. Παρατηρήσεις

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Σ**Τ. Στοιχεία συντηρητή**

- Όνοματεπώνυμο συντηρητή.....
  - Διεύθυνση/ τηλέφωνο.....
  - Αριθμός άδειας άσκησης επαγγέλματος (βάσει κείμενης νομοθεσίας).....
- Ημερομηνία συντήρησης.....
  - Ο συντηρητής (υπογραφή).....
  - Ο υπεύθυνος του ψυχοστασίου..... (διαχειριστής- κ.λπ.)

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 17 Ιουνίου 2008

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Π. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Χ. ΦΩΛΙΑΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΕΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr